

Sygn. akt II AKzw 769/23

POSTANOWIENIE

Dnia 2 sierpnia 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Robert Pelewicz (del.)
Protokolant:	Monika Łojewska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Regionalnej w Krakowie Marty Gdańskiej-Kusior

po rozpoznaniu w sprawie

D. K.

skazanego z art. 209 § 1 k.k.

zażalenia wniesionego przez skazanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 13 czerwca 2023 r., sygn. akt III Kow 962/23

w przedmiocie uchylecia zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 43 zaa § 1 pkt 2 k.k.w. i art. 43 zac k.k.w. i art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w.

postanawia

1/ utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;

2/ zwolnić skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

Powołanym na wstępie postanowieniem Sąd Okręgowy w Tarnowie na podstawie art. 43 zaa § 1 punkt 2 k.k.w. i art. 43 zac k.k.w. uchylił wobec skazanego zezwolenie na odbywanie poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego kary 8 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie z dnia 19 lutego 2019 r., sygn. akt II K 508/18/N - udzielone postanowieniem Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 16 grudnia 2022 r., sygn. III Kow 1635/22 (pkt1), uznając wyżej wymienioną karę 8 miesięcy pozbawienia wolności za wykonaną w systemie dozoru elektronicznego w okresie od 19 grudnia 2022 roku, godz. 9:16 do 11 czerwca 2023 roku, godz. 20:49 (pkt 2) oraz zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów postępowania.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł skazany D. K., który zaskarżył je w części, odnośnie punktu I.

Skazany twierdzi, że w dniu 11 czerwca 2023 r., po uprzednim powiadomieniu Centrali Dozoru Elektronicznego, z uwagi na rozstanie z partnerką, opuścił swoje dotychczasowe miejsce zamieszkania, gdzie wykonywał karę i przeniósł się wraz z urzędzeniem dozoruującym pod nowy adres. Skazany podkreślił, że następnego dnia złożył wniosek do

sądu o zmianę miejsca wykonywania kary w systemie dozoru elektronicznego i poinformował o zaistniałej sytuacji kuratora. W treści zażalenia skazany podał również, że do nieporozumień z byłą partnerką nie dochodziło w wyniku nadużywania przez niego alkoholu, a wynikały one z różnicy zdań i poglądów na różne tematy. Zdaniem skazanego do sporów dochodziło także z uwagi na brak akceptacji skazanego ze strony córki jego byłej partnerki. Skazany przyznał, że w lutym 2023r. przechodząc załamanie nerwowe, sięgnął po alkohol, co skutkowało umieszczeniem go na Oddziale Psychiatrycznym Szpitala im. (...) Ł. w T. na okres 9 dni. D. K. podkreślił, że dobrowolnie zapisał się na terapię uzależnień i kontynuował współpracę z kuratorem. Skazany uważa że jego aktualna postawa jest prawidłowa – reguluje on na bieżąco alimenty, aktualnie pracuje w firmie kamieniarskiej, nie zalega ze składkami oraz próbuje aktywnie włączyć się w wychowanie swojego syna. Chciałby on kontynuować odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego pod nowym adresem i nie chce być umieszczony w zakładzie karnym, ponieważ zostało mu 2 miesiące do końca kary.

Z treści zażalenia wynika, że skazany wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i nie uchylanie zezwolenia na odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego.

Sąd Apelacyjny stwierdził, co następuje:

Zażalenie skazanego na uwzględnienie nie zasługuje.

Nie ulega wątpliwości, że obligatoryjność uchylecia zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego na podstawie art. 43zaa § 1 pkt 2 k.k.w., jest obligatoryjnością względną, ponieważ w art. 43zaa § 2 k.k.w. zamieszczono klauzulę wyjątkowego przypadku („w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami”). Chodzi więc w rzeczywistości o podstawę fakultatywną, tylko pozostawiającą węższy margines swobodnego uznania (por. J. Skupiński, J. Mierzwińska-Lorencka [w:] Kodeks karny. Komentarz, red. R. Stefański, Legalis 2019, teza 6 do art. 75). Trzeba więc pamiętać, że jeżeli w realiach konkretnej sprawy zostały spełnione warunki określone w art. 43zaa § 1 pkt 2 k.k.w., stanowiące podstawę do obligatoryjnego uchylecia skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego (obligatoryjność bezwzględna, gdyby za uchyleciem zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego nie przemawiały szczególne względy wskazane w § 2), to sąd penitencjarny ma obowiązek wydać postanowienie o uchyleciu zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, chyba że w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, sąd penitencjarny odstąpi od uchylecia zezwolenia (R. Pelewicz [w:] Kodeks karny wykonawczy. Komentarz, red. T. Przesławski, W. Sych, LEX/el. 2023, teza 3 do art. 43zaa).

W realiach rozpoznawanej sprawy i w sytuacji zaistnienia przesłanki określonej w przepisie art. 43zaa § 1 pkt 2 k.k.w. Sąd Okręgowy był więc zobowiązany do uchylecia zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego bez względu na jego sytuację osobistą i rodzinną, jak też bez względu na dotychczasowy przebieg okresu dozoru elektronicznego. Aczkolwiek wymaga podkreślenia, że to właśnie względem na sytuację osobistą i rodzinną skazanego, jak też względem na dotychczasowy przebieg okresu dozoru elektronicznego, może wypełniać niedookreśloną konstrukcję semantyczną § 2: „w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami”, uprawniającą sąd penitencjarny do odstąpienia od uchylecia zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Rzecz jednak w tym, iż mimo usilnych prób Sądu Okręgowego i sędziego penitencjarnego (k. 14, k. 17), a także Sądu Apelacyjnego jako sądu odwoławczego, skazany nie stawiał się na posiedzenia sądowe i uniemożliwił tym samym zweryfikowanie okoliczności podniesionych w pisemnym zażaleniu. Rzecz bowiem w tym, że okoliczności faktyczne zachowania skazanego opisane przez Sąd Okręgowy w części motywacyjnej zaskarżonego orzeczenia nie budzą żadnych wątpliwości, a sam skazany ich nie kwestionował. Wskazywał jedynie na emocje, które doprowadziły do takiegoż jego zachowania związane ze wspólnym pożyciem z konkubiną. W powyższym kontekście skarżący powinien pamiętać, że naruszeniem porządku prawnego w rozumieniu art. 43zaa § 1 pkt 2 k.k.w., jako przesłanką nawiązującą do postawy sprawcy w toku odbywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, jest zachowanie

się skazanego nie tylko wbrew zakazom lub nakazom prawa karnego (popelnienie przestępstwa), ale także prawa administracyjnego (popelnienie wykroczenia) oraz wbrew regułom, których przestrzeganie mieści się w granicach zadań i celów, wyznaczonych przez Sąd Okręgowy w postanowieniu o udzieleniu zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, które prawo karne wiąże z takimi instytucjami właśnie, jak uchylanie się od warunków odbywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

W świetle powyższych rozważań i ustaleń zwłaszcza wobec negatywnie ocenionej postawy skazanego, brak jest podstaw do twierdzenia, że należy odstąpić od uchylenia zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, albowiem w jego sytuacji osobistej, życiowej, zdrowotnej i majątkowej nie zachodzą żadne szczególne okoliczności w rozumieniu art. 43zaa § 2 k.k.w. Skazany zaś w toku postępowania wykonawczego zarówno przed Sądem Okręgowym, jak i przed Sądem Apelacyjnym swoją postawą utwierdza tylko w przekonaniu, że takich szczególnych okoliczności w realiach rozpoznawanej sprawy brak.

Z uwagi na fakt, iż skazany nie posiada żadnego majątku i będzie odbywał karę pozbawienia wolności, zwolniono go od poniesienia na rzecz Skarb Państwa kosztów sądowych w postępowaniu wykonawczym odwoławczym, gdyż ich uiszczenie byłoby dla niego zbyt uciążliwe, w rozumieniu art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w.